Карнаух Леся Петрівна
Крижановська Анжела Володимирівна, УДПУ

Особливості впливу батьківських стратегій виховання на формування почуття захищеності дошкільника в сім‘ї

. У сучасному світі зростає розуміння ролі інституту сім'ї як такого, що визначає не тільки долю дитини, а й розвиток суспільства. Взаємодія дитини з батьками є першим досвідом взаємодії з навколишнім світом. Цей досвід закріплюється й формує моделі поведінки з іншими людьми, які передаються від покоління до покоління. Складності та протиріччя сучасного життя в умовах постійно змінного суперечливого соціального середовища вимагають соціально-педагогічної підтримки дитини, починаючи з перших років життя.

За цих умов різко загострилася суперечність між потребою дитини в опіці, довірі, почутті захищеності та безперервним послабленням, а відтак і відсутністю необхідної поваги з боку батьків та рідних, що призводить до гострого конфлікту та деформації її особистісного розвитку. Нині в нашій країні спостерігається значне збільшення проблемних сімей, що призводить до соціально-психологічної та педагогічної дезадаптації дітей. Ця тенденція вимагає розширення кола послуг як батькам, так і дітям з боку вихователів, психологів з метою забезпечення розвитку й охорони здоров’я. Така соціальна ситуація вимагає розробки спеціальних методик освіти батьків, що пов’язано з суттєвими ускладненнями в особистісному розвитку дітей та механізмами встановлення їхніх родинних стосунків.

Взаємини батьків і дітей є однією з найбільш актуальних проблем, яка досліджується сучасною психолого-педагогічною наукою. Саме у взаємодії з рідними людьми дитина входить в оточуючий світ, оволодіває цінностями, нормами і правилами, прийнятими в суспільстві.

У психолого-педагогічній науці накопичений значний теоретичний матеріал з проблеми формування базового почуття захищеності докільників.

Їхній вплив на формування дитячої особистості розглядався в працях І.Беха, Л. Божович, А. Захарова, С. Ковальова, В. Кравця, Г.Костюка, О.Леонтьєва, А.Макаренка, С.Русової, К.Ушинського. Дослідження проблем сім'ї та сімейного виховання здійснювали Т.Алексєєнко, Л.Артемова, О.Кононко, В. Киричок,О. Косарєва, В.Сухомлинський, А Фромм.

Демократизація й гуманізація сучасного суспільства та виховного процесу зумовлюють актуальність вирішення проблеми формування почуття захищеності в сім'ї у дітей дошкільного віку. Ускладнення суспільних відносин порушили глибинні зв'язки дорослих і дітей. У багатьох батьків спостерігається зниження відповідальності, у них „атрофується" відповідальне ставлення до дітей, спостерігається серйозний дефіцит уваги і поваги до дитини.

Аналіз наукової літератури з теми дослідження засвідчив, що, не дивлячись на ряд теоретичних досліджень в педагогіці і психології, проблема формування почуття захищеності в сім'ї у дітей дошкільного віку залишається недостатньо вирішеною.

Таким чином, враховуючи соціально-педагогічну актуальність та суспільне значення проблеми і враховуючи її недостатню вивченість та потреби практики виховання дітей дошкільного віку в сім'ї проблема впровадження особистісно-зорієнтованого підходу та використання демократичних засад під час формування почуття захищеності малюка в родині залишається актуальною і потребує подальшої розробки.

Список використаних джерел

1. Джайнотт Х. Родители и дети / [пер. с англ. Пилипенко О.П.]. – Москва: Знание, 1986.
2. Косарєва О.І. Батьки і діти: психологічні моделі міжособистісної взаємодії / О.І. Косарєва // Дошкільне виховання. – 2005. – № 5. – С. 11-13.